

zou leiden tot langdurige procedures om nieuwe stoffen op te nemen. De richtlijn voorziet niet in inspraakprocedures of publieksparticipatie; de huidige commissie van deskundigen bevat enkele belanghebbenden, maar is niet officieel. Tenslotte is de bescherming van onze kinderen niet het hoogste doel van het voorstel. Als dat wel zo was, zou het voorstel het voorzorgsbeginsel toepassen.

Onze eis: toepassen van het voorzorgsbeginsel, de procedure voor een commissie van deskundigen en het verzekeren van publieksparticipatie.

- Baseer de richtlijn op het voorzorgsbeginsel. Bij twijfel; bescherm de kinderen door omkering van de bewijslast, door deze bij de industrie te leggen. Deze moet bewijzen dat de gebruikte stoffen veilig zijn, voordat ze hun speelgoed op de markt brengen.
- Zorg ervoor dat de richtlijn makkelijk aangepast kan worden aan nieuwe risico's. Wij eisen dat er nieuwe stoffen onder de richtlijn kunnen worden gebracht zonder de procedure van een volledige herziening van de richtlijn
- De richtlijn moet participatie van belanghebbenden in al haar organen en processen verzekeren.

Wij roepen de leden van het Europees Parlement en de Raad op om de volle verantwoordelijkheid te nemen voor de bescherming van de kinderen in Europa, door niet toe te staan dat onze kinderen worden blootgesteld aan gevaarlijke chemische stoffen in speelgoed. Alle benodigde wetenschappelijke kennis is aanwezig om een verantwoorde beslissing te nemen en de speelgoedrichtlijnen zo te veranderen dat deze de gezondheid van onze kinderen volledig beschermt.

Versterking van de Speelgoed Richtlijn zal de Europese speelgoedindustrie stimuleren die vrijwillig is gestart met het vervangen van gevaarlijke chemische stoffen in hun producten en zelfs in sommige gevallen het werk teruggebracht heeft naar Europa (zoals de recente terugtrekking uit China door Steiff, omdat de Chinese productie de veiligheid van speelgoed niet kon garanderen). Het zal een meer evenwichtig speelveld creëren voor meer

veilig Europees speelgoed zowel op de Europese als op de wereldmarkt. In overeenstemming met de Lissabon agenda, die beoogt van de EU de meest concurrerende economie van de wereld te maken, moet innovatie op het gebied van groene chemie voor veilig speelgoed worden gestimuleerd. Voor het op de markt brengen van onaanvaardbare producten zouden streng sancties moeten gelden.

Tenslotte: Europa is één van de wereldleiders en moet zijn verantwoordelijkheid nemen door ervoor te zorgen dat in

Europa teruggeroepen speelgoed niet op een of andere wijze terecht komt bij kinderen in niet-EU landen.

Wij, Women in Europe, rekenen op het Europees Parlement en de Raad dat ze onze zorgen serieus nemen en dat de gezondheid van onze kinderen hen aan het hart gaat.

Contacts:

Alexandra Caterbow
Nicole van Gemert

wecf@wecf.eu

¹ In the summer of 2007, 18 million toys were recalled worldwide, 417 in the EU.

Source: RAPEX annual report 2007, see p 19 and section 4.1 of http://ec.europa.eu/consumers/safety/rapex/docs/rapex_annualreport2008_en.pdf

² COM(2008)9-2008/0018/COD

³ Draft Report on the proposal for a directive of the European Parliament and of the Council on safety of toys (COM(2008)0009 – C6-0039/2008 – 2008/0018(COD)) Committee on the Internal Market and Consumer Protection Rapporteur: Marianne Thyssen

⁴ EU legislation on dangerous substances and preparations Dir.1999/768/EEC

⁵ 1999/0238 (COD)

⁶ DHI: Study on enhancing the endocrine priority list with a focus on low production volume chemicals, 2007

⁷ See WECF position paper on nanotechnology www.wecf.eu/publications

⁸ Resolution of the European Parliament from 26. September 2007 for product safety and especially safety of toys

⁹ Federal environmental agency: Research study of circulation of environmentally determined contact allergies with focus on the private sector, 2004

WECF The Netherlands
PO Box 13047
3507 LA, Utrecht
The Netherlands

Phone: +31-30-23 10 300
Fax: +31-30-23 40 878

WECF Germany
Sankt-Jakobs-Platz 10
D – 80331 München
Germany
Phone: +49-89-23 23 938 - 0
Fax: +49-89-23 23 938 - 11

WECF France
BP 100
74103 ANNEMASSE
Tel/fax: + 33 450 49 97 38

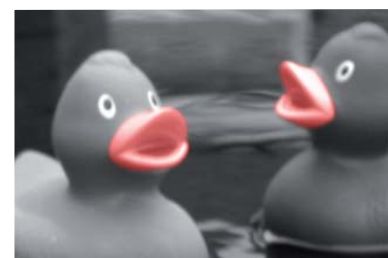
Website: www.wecf.eu
E-mail: wecf@wecf.eu

EU Speelgoed Veiligheids Richtlijn – Worden kinderen echt beschermd tegen schadelijke stoffen in speelgoed?

Position Paper WECF

Women in Europe for a Common Future
01 September 2008

Is speelgoed slecht voor de gezondheid van een kind?

Wij leven in de veronderstelling dat speelgoed dat in Europa verkocht mag worden veilig is voor onze kinderen. Toch laten massale terugroepingen van speelgoed in de EU (van de 1605 teruggeroepen producten waren de meeste speelgoed¹), van bekende producenten als Mattel, Fisher-Price, Toys-R-Us en Disney, zien dat dit niet het geval is. Speelgoed verkrijgbaar in de EU kan een aantal zeer gevaarlijke giftige chemische stoffen of allergenen bevatten. 70% van al het speelgoed op de Europese markt wordt geïmporteerd. De inspectie van speelgoed daarentegen is steekproefsgewijs, en tot op heden bestaat er geen Europees etiketteringsysteem dat ouders in staat stelt een weloverwogen keuze te maken en waardoor ze speelgoed kunnen vermijden dat schadelijk is voor de gezondheid van hun kinderen.

Speelgoedrichtlijn verouderd

De huidige speelgoedrichtlijn is twintig jaar oud. De Europese Commissie, Directoraat Generaal voor het Bedrijfsleven, heeft een voorstel ingediend voor de herziening van deze richtlijn op 25-01-2008²: "Voorstel voor een Richtlijn van

het Europees Parlement en de Raad over de veiligheid van speelgoed". Op 6 juni 2008 heeft de IMCO commissie van het Europees parlement (interne markt en consumentenbescherming) onder leiding van Marianne Thijsen³ een rapport gepresenteerd met voorgestelde wijzigingen voor het rapport van de Commissie. Gezien de recente speelgoed schandalen, de snelle technologische ontwikkelingen in de speelgoedindustrie en de toename van speelgoed uit landen met lagere milieu- en veiligheidsnormen (75% van het geïmporteerde speelgoed op de Europese markt komt uit China), is deze herziening dringend nodig.

Normen stellen voor speelgoed wereldwijd.

De V.S. zijn net als de EU bezig met het overwegen van nieuwe regels na een aantal schokkende gevallen van teruggeroepen speelgoed.. Europa en de V.S. zijn de grootste importeurs van speelgoed, dus betere speelgoedrichtlijnen hier zullen de standaard zetten voor producten over de hele wereld.

Meten met twee maten

Hetzelfde speelgoed wordt geproduceerd voor verschillende landen met wisselende materialen en van wisselende kwaliteit, afhankelijk van de normen in de desbetreffende landen. Verschillen in normstelling moeten worden afgeschaft om kinderen in alle landen te beschermen tegen gevaarlijk speelgoed. Tot op de dag van vandaag bestaan er geen regels over wat er moet gebeuren met

teruggeroepen speelgoed uit de V.S. en Europa. Het is goed mogelijk dat dit speelgoed weer op de markt wordt gebracht in landen met lagere veiligheidseisen, zoals niet EU landen in Oost-Europa. WECF partner-organisaties uit Azerbeidzjan en Wit-Rusland rapporteren over gezondheidsproblemen, zoals allergieën, die worden veroorzaakt door speelgoed dat waarschijnlijk gevaarlijke chemicaliën bevat.

Een vals gevoel van veiligheid: het misleidende CE etiket.

Alle kinderen zouden veilig moeten kunnen spelen met hun speelgoed, zonder daarmee hun gezondheid in gevaar te brengen. Echter, kinderen en hun ouders weten niet of het speelgoed wat ze kopen veilig is en vrij van gevaarlijke stoffen. Het CE speelgoed keurmerk, waarvan ouders denken dat het een garantie is voor veiligheid en kwaliteit, functioneert niet. Het CE keurmerk wordt door fabrikanten zelf aangebracht, en wordt niet onpartijdig gecheckt. Ouders vergissen zich als ze denken dat de EU alle speelgoed controleert. Daarnaast worden op speelgoed, in tegenstelling tot cosmetica, geen ingrediënten vermeld, hoewel speelgoed stoffen kan bevatten waarvan bekend is dat ze gevaarlijk zijn, allergische reacties kunnen geven maar ook ernstige gezondheidseffecten kunnen hebben op kinderen, zoals het veroorzaken van kanker en ontwikkelingsproblemen aan hersenen en voortplantingsorganen.

Kinderen en baby's zijn heel kwetsbaar

Kinderen zijn een heel kwetsbare groep, zowel voor de geboorte als in de vroege kinderjaren. Vanwege hun lage gewicht en bijzondere metabolisme zijn kinderen veel gevoeliger voor gevaarlijke chemische stoffen dan volwassenen. Kinderen hebben kleinere luchtwegen en een kleinere longcapaciteit, waardoor ze relatief een hogere dosis van schadelijke stoffen binnenkrijgen dan volwassenen. De huid van een kind is daarnaast ook vijf keer dunner dan die van een volwassene, wat de opname van gevaarlijke stoffen via de huid versnelt. Een studie uit 2006 gepubliceerd in het wetenschappelijk medisch tijdschrift The Lancet, concludeerde dat 1 op de 6 kinderen mogelijk neurologische aandoeningen ontwikkelt door de blootstelling aan toegelaten neurotoxische stoffen, die ze voor de geboorte via hun moeder hebben binnengekregen. Er zijn tenminste 200 van deze stoffen geïdentificeerd die algemeen voorkomen in producten en pesticiden.

Wat voor veranderingen zijn voorgesteld in de speelgoed richtlijn en welke lacunes zijn er?

Lacune in de Speelgoed Richtlijn betreffende CMR's:

De voorgestelde veranderingen in de EU speelgoed richtlijn door de Commissie verbieden, met wat uitzonderingen, het gebruik van kankerverwekkende, mutagene –(erfelijke afwijkingen gevend) en reprotoxische stoffen (die de vruchtbaarheid aantasten), de zogenaamde CMR's. Echter het voorstel staat in de volgende gevallen uitzonderingen toe: :

- indien er geen alternatief bestaat voor deze stof;
- indien een wetenschappelijke commissie geen gevaren ziet in deze stof;
- indien ze niet verboden zijn in consumptieproducten volgens de regels van het EU beleid voor chemische stoffen(REACH);
- CMR's zijn verder toegestaan in niet-toegankelijke delen van het speelgoed. Bovendien staat het commissievoorstel CMR's in speelgoed altijd toe onder een bepaald niveau (0,1% voor stoffen van de eerste en tweede categorie en 1% voor stoffen in de derde categorie), gebaseerd op regelgeving voor de chemische industrie. Deze categorieën geven de

meest gevaarlijke – (1) tot iets minder gevaarlijk geachte stoffen (3) aan.⁴
Onze bezorgdheid:
Het voorstel verlaagt de normen ten opzichte van het huidige EU beleid. Het voorstel van de Europese Commissie houdt geen rekening met de reële gevaren voor kinderen die worden blootgesteld aan CMR's, zelfs de kleinste hoeveelheden kunnen gevaarlijk zijn. De verwijzing naar de wetten voor de chemische industrie (de 0,1% en 1% grens) betekent een verslechtering ten opzichte van andere EU richtlijnen. Bijvoorbeeld, de huidige EU grenswaarde voor vinylchloride in voedselverpakkingen is 1mg/kg, duizend keer lager dan de wetten voor de chemische industrie. Het Thyssen voorstel van het Europe Parlement gaat een stap verder, en pleit ervoor om in het geval van speelgoed, dat speciaal gemaakt is om in de mond te stoppen, zoals bijtringen, de voedselrichtlijnen te volgen. Hetzelfde Thyssen rapport stelt voor dat op speelgoed gemaakt om met de huid in aanraking te komen, zoals vingerverf en make-up, de normen van de cosmetica richtlijn van toepassing zijn.

Onze eisen:

CMR stoffen moeten volledig worden uitgesloten, er bestaat geen veilig minimum (1% en 0,1 % zouden niet mogen worden toegestaan).

Onze bezorgdheid:

De strikte beperking tot speelgoed dat speciaal is gemaakt om in de mond te stoppen gaat voorbij aan het feit dat kleine kinderen alles in hun mond stoppen en erop zuigen en kauwen, niet alleen op bijtringen.

Onze eisen:

Totdat er een volledig verbod is op alle CMR's moet al het speelgoed voldoen aan de richtlijnen voor voedsel en cosmetica, niet alleen het speelgoed dat bedoeld is om in de mond te stoppen of in aanraking te komen met de huid.

Onze bezorgdheid: CMR categorie 3

CMR stoffen uit categorie 3 zijn tot 1% altijd toegestaan in speelgoed, een veel hogere concentratie dan CMR stoffen uit categorie 1 en 2, veel te hoog, volgens vele wetenschappers. CMR's uit de derde categorie zijn uitgebreid onderzocht en het is aangetoond dat ze zeer waarschijnlijk leiden tot kankerverwekkende,

mutagene en reprotoxische ziektes bij mensen. Hoeveel ouders zouden hun kind blootstellen aan een zeer waarschijnlijk kankerverwekkende stof?

Onze vraag:

Wij steunen het Thyssen rapport voorstel om categorie 3 stoffen net zo te behandelen als die uit de eerste 2 categorieën, maar zonder uitzonderingen. Daarom moeten alle stoffen, inclusief die uit categorie 3, verboden worden in speelgoed zonder uitzonderingen of toegestaan minimumniveau

Onze bezorgdheid:

Momenteel zou het voorstel CMR's toestaan in de niet-toegankelijke delen van speelgoed. Echter iedere ouder weet dat kinderen vaak met speelgoed blijven spelen, ook als er kleinere of grotere delen zijn afgebroken. Zelfs als speelgoed niet kapot gaat, kunnen CMR's vanuit de niet-toegankelijke binnenkant terechtkomen in de wel toegankelijke delen.

Onze eisen aan CMR-stoffen in onderdelen van speelgoed:

- CMR-stoffen mogen niet worden toegestaan in niet-toegankelijke delen van het speelgoed.

Gaten in het voorstel voor speelgoedrichtlijnen met betrekking tot zeer gevaarlijke chemische stoffen:

Geen van de andere bekende 'zeer zorgwekkende stoffen' (SVHC –Substances of Very High Concern) is opgenomen in het voorstel. Zoals bijvoorbeeld stoffen die de hormoonhuishouding ontregelen, zeer persistent zijn en zeer bioaccumuleren (zich ophopen in levende organismen), neurotoxische stoffen (die het zenuwstelsel aantasten), maar ook zeer verdachte nieuwe risicovolle stoffen, zoals nano - deeltjes. Hoewel sommige stoffen waarvan bekend is dat ze hormoonverstorend zijn, zoals de ftalaten (weekmakers in plastic) DEHP, DBP en BBP al verboden zijn in speelgoed dat is bedoeld voor kinderen jonger dan drie jaar, vanwege het gevaar dat ze in de mond worden gestopt⁵ - zijn vele andere gevaarlijke ftalaten nog steeds toegestaan voor gebruik in speelgoed. Een recent onderzoek van het onderzoeksbureau DHI in

opdracht van DG Milieu breidt de EU prioriteitenlijst van stoffen die aanwezig zijn bevat dat ze de hormoonhuishouding ontregelen, uit van 66 stoffen naar 194⁶. Deze lijst is nergens vermeld in de voorstellen voor de nieuwe Speelgoed Richtlijn, noch in die van de Commissie, noch in het Thyssen rapport.

Onze zorg: het is onbegrijpelijk dat de bekende schadelijke stoffen niet eens genoemd worden in de voorgestelde Speelgoed Richtlijn.

Het bewijs van de grote gezondheidsrisico's, met name voor kinderen, van deze bekende gevaarlijke stoffen is al geïntegreerd in ander EU beleid, zoals op het gebied van voedsel, cosmetica en speelgoed dat in de mond wordt gestopt. Kinderen stoppen allerlei speelgoed in hun mond en slapen met dit speelgoed tegen zich aan. Het voorstel van DG Milieu geeft daarentegen instructies over onbrandbaarheid, wat zeker bij kunststof speelgoed kan leiden tot een verhoogd gebruik van zeer gevaarlijke broomhoudende brandvertragers, in plaats van op te roepen tot de overgang naar alternatief, minder brandbaar, materiaal en veiliger brandvertragers.

Onze eis: Opnemen van de overige bekende gevaarlijke chemische stoffen in de Speelgoed Richtlijn.

Naast de CMR's en de overige bekende gevaarlijke stoffen, zoals ftalaten en broomhoudende brandvertragers, moeten de volgende stoffen ook in speelgoed worden verboden:

- Endocriene, hormoonschadelijke stoffen
- PBT (Persistent, Bioaccumulerend en Toxisch)
- vPvB (Zeer persistent en zeer bio-accumulerend)
- Neurotoxische stoffen die schadelijk zijn voor de ontwikkeling van de hersenen, het zenuwstelsel)
- Niet-geclassificeerde gevaarlijke chemische stoffen
- Nano-materialen⁷ (totdat de industrie heeft bewezen dat er geen gezondheidsrisico's zijn op de lange termijn)

Gat in het voorstel voor speelgoedrichtlijnen betreffende geuren en allergenen: Het Commissie voorstel stelt dat 38 allergene geurstoffen verboden moeten worden in speelgoed. Het Thyssen vers-

lag roept op om dit uit te breiden tot 64. In een resolutie in september 2007 eiste het Europees Parlement een volledig verbod op geurstoffen in speelgoed, niet alleen de 38 of 64 genoemde geurstoffen⁸. Een onderzoek van het Duitse Milieu Agentschap (UBA)⁹ concludeert dat een half miljoen Duitsers lijdt aan geurstoffenallergie.

Onze zorg: de lijst van allergenen die moeten worden uitgesloten is veel te beperkt:

De lijst met 64 allergene geurstoffen, zoals voorgesteld in het Thyssen verslag, is ook nog te beperkt. Er zijn meer geurstoffen met allergene effecten., Afgezien van geurstoffen zijn er nog veel meer stoffen die kunnen leiden tot allergische reacties. In het voorstel zijn ook de zogenaamde 'sensitizers' niet opgenomen.

Onze eis: geen allergene stoffen van welke aard dan ook in speelgoed:

Er is geen noodzaak voor geurstoffen in speelgoed. En aangezien de meeste geurstoffen allergische reacties kunnen veroorzaken, eisen wij dat alle geurstoffen, maar ook alle allergenen en sensitizers, moeten worden uitgesloten van speelgoed.

Gat in het voorstel voor Speelgoed Richtlijn betreffende etikettering:

Het voorstel van de Commissie houdt niet in dat onpartijdige testprocedures en etikettering van speelgoed verplicht wordt. Het Thyssen verslag stelt voor dat fabrikanten verplicht worden het

speelgoed te testen op mogelijke gevaren, maar precies hoe en door wie is niet duidelijk. De recente massale terugroeping van speelgoed dat het CE -label draagt, heeft aangetoond dat inspectie door een onpartijdige derde essentieel is.

Onze eis: onafhankelijke speelgoed etikettering

Het onbeperkte gebruik van het CE-label door (speelgoed)fabrikanten moet worden afgeschaft. Wij pleiten voor een algemene Europese speelgoed etikettering door onafhankelijke inspecteurs. De inspectie moet ook controles op gevaarlijke verboden stoffen behelzen, evenals controle van de veiligheid van het product (bijv. geen onderdelen die kunnen worden ingeslikt) en de arbeids - en productieomstandigheden. Wij willen geen verbod op nationale speelgoed etikettering tot dat een algemeen, sterk, onafhankelijk Europese etikettering systeem heeft bewezen goed te functioneren. De richtlijn staat haaks op de belangrijkste beginselen van het EU -beleid.

Gat in voorstel voor Speelgoed Richtlijn:

Het is niet gebaseerd op het voorzorgbeginsel, noch op inspraak, noch op gangbare procedures voor inschakeling van een commissie van deskundigen:

Het voorstel van de Commissie voorziet niet in een voldoende snel responsmechanisme om de eisen aan te passen aan nieuwe wetenschappelijke inzichten. Het voorliggende Commissievoorstel